

Nostra fides credisne aliquid mihi tutius esse,
 Quam tibi nonne olim casu pendemus ab uno?
 Fulminibus me seu iubes, tantèq; ruinæ
 Absentem prestare caput: secura uidetur
 Sors tibi, cùm facias etiam nunc uota perisse,
 Ut nolim seruire malis, sed morte parata,
 Te sequar ad manes, feriat dum mœsta remotas
 Fama procul terras, uiuam tibi nempæ superstes.
 Adde, quòd assuscis fatis, tantumque dolorem
 Crudelis me ferre doces: ignosce fatenti,
 Posse pati timeo, quòd si sunt uota, deisque
 Audior, euentus rerum sciet ultimæ coniux.
 Sollicitam rupes iam te uictore tenebunt,
 Et puppim, que fata ferat tam leta, t: nebo.
 Nec soluent audita metus mihi prospera belli,
 Cùm uacuis projecta locis à Cesare possim
 Vel fugiente capi, notescent littora clari
 Nominis exilio, positaque ibi coniuge Magni.

Mitylene
 v:ibis Lesbi
 insulæ.
 Mitylene as poterit nescire latebras?
 Hoc precor extreum, si nil tibi uicta relinquunt
 Tutius arma fuga, cùm te commiseris undis,
 Quolibet infastam potius deflecte carinam:
 Littoribus querere meis. Sic fata, relictis
 Exiluit stratis amens, tormentaque nulla
 Vult differre mora: non mœsti pectora Magni
 Sufflmet amplexu dulci, non colla tenere:
 Extremus, que perit tam longi fructus amoris:
 Recedentū Precepit antq: suos luctus: neuterque recedens
 verbum. Suffluit dixiss: uale: uitamque per omnem
 Nulla fuit tam mœsta dies: nam cætera damnata
 Durata iam mente malis, firmaque tulerunt.

Labitur

Labitur infelix, manib[us]que excepta suorum
 Fertur ad equores, ac se prosternit, arenas,
 Litteraque ipsa tenet, tandemque illata carinæ est.
 Non sic infelix patriam, portusque reliquit
 Hesperios, seu premerent cùm Caesaris arma.
 Fida comes Magni uadit duce sola relicto,
 Pompeiumque fugit, que nox sibi proxima uenit
 Insonnis: uiduo tum primum frigida lecto,
 Atque insulta quies uni, nudumque marito
 Non herente latus: somno quam sepe grauata
 Deceptis uacuum manibus complexa cubile est,
 Atque obliter fugæ quesuit nocte maritum!
 Nam quanuis flamma testas urgente medullas,
 Non iuuat in toto corpus iactare cubili:
 Seruatur pars illatoris, caruisse timebat
 Pompeio: sed non Superi tam leta parabant.
 Instabat, miseræ Magnum que redderet, hora.

Corneliq; in-
 gens mo-
 sti-
 tudo mari-
 ti absentiam
 equanimiter
 tolerare non
 valentis.)

M. ANNAEI LVCANI

PHAROSALIAE

LIBER VI.

*

Bostquam castra duces pugnæ iam mente pro-
 pinqui
 Imposuere iugis, admotaq; cominus arma,
 Párq; suum uidere dei, capere omnia Cesar
 Mœnia Graiorum spenit, Martemque secundum
 Iam nisi de genero fatis deberere recusat.
 Funestam mundo uotis petit omnibus horam,
 In casum que cuncta ferat: placet alca fati

Alterut

Alterutrum mersura caput. ter collibus omnis.
Explicitur turmas, et signa minantia pugnam,
Testatus nunquam Latiae se decesse ruine.
Ut uidet ad nullos exciri posse tumultus
Pompeius In pugnam generum, sed clauso fidere uallo:
Cæsaris celestis mouet, tectusque uia dumosa per arua
ritate Dyrrhachij præcepit rapiendas tendit ad arcas.
Hoc iter æquoreo præcepit limite Magnus,
Quemque uocat collem Taulantiū incola Petram,
In sedis castris Epireaque moenia seruat,
Dyrrhachii Defendens tutam uel solis turribus urbem.
descriptio Non opus hanc ueterum, nec moles structa tueretur,
Humanusque labor facilis, licet ardua tollat,
Cedere uel bellis uel cuncta mouentibus annis:
Sed munimen habet nullo quassabile ferro,
Naturam, sedemque loci. nam clausa profundo
Vndique precipiti scopulisque uuentibus æquor,
Exiguo debet, quod non est insula, colli:
Terribiles ratibus sustentant moenia cautes,
Ioniūque furens rapido cùm tollitur Austro,
Templa, domosque quatit spumāque in culmina pontus.
Huc aidam belli rapuit spes improba mentem
Cæsar Pompeium vndi
quaque munimētis ob-
sider.

Hyperboli-
cos.

Cæsaris, ut uastis diffusum collibus hostem
Cingeret ignarum ducto procul aggere nulli.
Metitur terras oculis: nec cespite tantum
Contentus fragili subito attollere muros,
Ingentes cautes, auulisque saxa metallis,
Graiorūque domos, direptaque moenia transfert.
Extruitur, quod non aries impellere sieuis,
Quod non illa queat uolenti machina belli.
Franguntur montes: planūque per ardua Cæsar

Dicit

Dicit opus: pandit fossas, turritaque summis
Disponit castella iugis, magnoque recessu
Amplexus fines, saltus nemorosaque tessa,
Et sylvas, uastaque ferræ indagine claudit.
Non desunt campi, non desunt fabula Magno,
Castraque Cesareo circundatus aggere mutat.
Flumina tot cursus illic exorta fatigant,
Illic mersa suos operumque ut summa reuusat,
Desessus Cæsar medijs intermanet agris.
Nunc uetus Iliacos attollat fabula muros
Adscribatque deis fragili circundata testa.
Moenia mirentur refugi Babylonia Parthi.
En quantum Tigris, quantum celer ambit Orontes,
Assyrijs quantum populis telluris Eoæ
Sufficit in regnum subitum bellique tumultu
Raptum clausit opus: tanti periæ labores.
Tot potuere manus adiungere Seston Abydo,
Ingestoq; solo Phryxeum elidere pontum,
Aut Pelopis latis Ephren abrumpere regnis,
Et ratibus longæ flexus donare Malæ,
Aut aliquem mundi, quamvis Natura negasset,
In melius mutare locum. coit arca belli:
Hic alitur sanguis terras fluxurus in omneis,
Hic et Thessalicae clades, Libyceq; tenentur:
Aestuat angusta rabies ciuilibs arena.

Prima quidem surgens operum structura secessit
Pompeium: ueluti media qui tutus in artus
Sicaniæ rapidum nescit latrare Pelorum:
Aut uaga cum Tethys, Rutupinæque littora feruent,
Vnda Calidonios fallit turbata Britannos.
Ut primum uasto septas uidet aggere terras,

*recurso
Tessera, loca
sunt aspera
& plena du-
ris.

Allusio
ad maximas
Asiae urbes,
vt Troiæ ad
Idæ monte:
vt Nini ad
Tigrim.

Malea, pro-
motoriun.
Vide Eral. in
Chil.

Similitudo

Ipse

Petra, locus Ipse quoq; à tuta deducens agmina petra
ignem vo- Diuersis spargit tumulis, ut Cesaris arma
mens. Laxet, & effuso claudentem milite tendat.
Ac tantum septi uallo sibi uendicat agri
Munitones Parua Mycenæ quantum sacrata Diane
Pompeij ad Distat ab excelsa nemoralis Aricia Roma:
Dyrrhacū. Quóque modo Romæ prælapsus moenia Tybris
In mare descendit, si nusquam torqueat amnem.
Clasica nulla sonant, iniussaque tela uagantur:
Et fit sèpe nefas iaculum, tentante lacerto.
Maior cura duces miscendis abstrahit armis:
Pompeium exhauste præbenda ad pabula terre,
Quæ currens obtruit eques, gradibusq; citatis
Vngula frondentem discusit cornea campum.
Pestis, & pa- Belliger attonsis sonipes defessus in aruis
buli penuria Aduetos cùm plena ferant præsepia culmos,
in castris Pō Ore nouas poscens moribundus labitur herbas,
peij. Et tremulo medios abrumpit poplite gyros.
Corpora tum soluit tabes, & digerit artus.
Traxit iners cœlum fluidè contagia pestis
Nessus, alij Obscuram in nubem, tali spiramine Nesis
Mesis insula Emitit Stygium nebulosis aëra saxis,
in sinu Pu- Antráque lethifer rabiem Typhonis anhelant.
teolano, te- Inde labant populi, cœloque paratior unda
trum odorē Omne pati uirus duravit uiscera cenno.
emittens. Iam riget atra cutis, distentaque lumina rumpit:
Igneaque in uultus, & sacro feruida morbo
Pestis abit, fessumq; caput se ferre recusat.
Iam magis atque magis præceps agit omnia fatum:
Nec medij dirimunt morbi uitānque, nec emique:
Sed languor cum morte uenit, turbaque cadentum

Aucta

Aucta lues, dum mixta iacent incondita uiuis
Corpora: nam miseros ultra tentoria ciues
Spargere funus erat, tamen hos minuere labores
A tergo pelagus, pulsusq; Aquilonibus aër,
Litoraque & plene peregrina messé carinæ

At liber terre spatiofis collibus hostis

Aëre non pigro, nec inertibus angitur undis:
Sed patitur seuan, ueluti circumdatuſ arcti
Obſidione, famem nondum ſurgentibus altari
Ib ſegetem culnis, cernit miſerabile uulgas
In pecudum cecidiſe cibos, & carpere dumos,
Et *morsu ſpoliare nemus, lethumque minanteis
Vellere ab ignotis dubiis radicibus herbas:
Quæ mollire queunt flamma, quæ frangere morsu,
Quæq; per abrasas utero demittere fauces,
Plurimaque humanis antehac incognita mensis
Diripiens miles saturum tamen obſidet hostem.

*folijs.

Vt primum libuit ruptis euadere clauſis
Pompeio, cunctusq; ſibi permittere terras,
Non obscura petit latebroſe tempora noctis,
Et raptum furto ſoceri cefantibus armis
Dedignatur iter: latis exire ruinis
Querit, & impulſo turres confringere uallo,
Per q; omneis gladios, & quæ uia cede paranda eſt.
Oppotuit tamen ualli pars uisa propinquū,
Quam* Numici castella uocant, & confragæ densis
Arboribus dumeta tegunt. Huc pulucre nullo
Proditus agmen agit, ſubitusq; ad moenia uenit.
Tot simul e campis Latie fulſere uolucres:
Tot cecinere tubæ, ne quid uictoria ferro
Deberet, pauor attonitos conſecerat hostes.

Pompeiano-
rum in Cæſa-
rianos irru-
ptio.

*Minuci

Quod

Quod solum ualuit uirtus, iacuere perempti
 Debuerant quo stare loco: qui uulnera ferrent.
 Iam deerant, nimbusq; ferens tot tela peribat.
 Tum piceos uoluunt immisæ lampadis ignes:
 Tum quæsse nutant turres, lapsumq; minantur.
 Sulpitius de Roboris impacti crebros gemit agger ad ictus.
 ariete intelli iam Pompeianæ celsi super ardua ualli
 git.
 Comparatio per pulchra. Exierant Aquile: iam mundi iura petebant.
 Quidem non mille simul turmis, nec Cæsare toto
 Auerret Fortuna locum, uictoribus unus
 Eripuit, ueruitque capi: scq; arma tenente,
 Ac nondum strato, Magnum uicisse negauit.
 Scœua solus Pompeianis resistit ac val
 lū defendit. Scœua uiro nomen: castrorum in plebe merebat
 Ante feras Rhodani gentes: ubi sanguine multo
 Promotus Latiam longo gerit ordine uitem,
 Pronus ad omne nefas, & qui nesciret, in armis
 Quam magnum uirtus crimen ciuilibus esset.
 Hic ubi querentes socios iam Marte relicto
 Tuta fugæ cernit. Quò uos pauor, inquit, abegit
 Impius, & cunctis ignotus Cæsaris armis
 O famuli turpes, seruum pecus, absque cruore
 Terga datis mortis cumulo uos deesse uirorum
 Non pudet, & bustis interq; cadauera querit
 Non ira saltem iuuenes, pietate remota,
 Stabitis & cunctis per quos erumperet hostis
 Nos sumus electi: nos paruo sanguine Magni
 Ista dies ierit. peterem felicior umbras
 Cæsaris in uultu. testem hunc Fortuna negauit:
 Pompeio laudante cadam. confringite tela
 Pectoris incurso, ingulicq; retundite ferrum.
 Iam longinqua petit puluis, sonitusq; ruine,

Securusq;

Securæque fragor concusit Cæsaris aures.

Vicimus ò socij, ueniet, qui uendicet arcæ,

Dum morimur, mouit tantum uox illa furorem,

Quantum non primo succedunt clæsica cantu:

Mirantesque uirum, atque audi spectare sequuntur

Scituri iuuenes, numero depresa, locoque,

An plus quam mortem uirtus daret: ille ruenti

Aggere consistit, primumque cadauera plenis

Turribus euoluit, subeuntesque obruit hostes

Corporibus: tot, eq; uiro dant tela ruine.

Roborâque, & moles hosti: seq; ipse minatur.

Nunc sude, nunc duro contraria pectora conto

Detrudit muris, & ualli summa tenentes

Amputat ense manus, caput obterit, oþaque saxo,

Ac male defensum fragili compage cerebrum

Dissipat: alterius flamma crimesque genasque

Succedit: strident oculis ardentibus ignes.

Ut primum cumulo crescente cadauera murum

*Admouère solo, non segnior extulit illum

Saltus, & in medias iecit super arma cateruas,

Quam per summarapit celerem uenabula pardum.

Tunc densos inter cuneos compressus, & omni

Vallatus bello uincit, quem respicit, hostem.

Iamque hebes, & crasso* non asper sanguine mucro

Percussum Scœua frangit, non uulnerat hostem.

Perdidit ensis opus, frangit sine ualnere membra.

Illum tota premit moles, illum omnia tela.

Nulla fuit non certa manus, non lancea felix;

Parque nouum Fortuna uidet concurrec bellum;

Atque uirum fortis crebris sonat ictibus umbo,

Et galæ fragmenta caue compressa perurunt

Fortitudinis exemplum.

Scœua centu
rio hosti vi
ctoriam er
pit.

*Aequanære

*id est, obtu

sus, iam fa

etus crasso

sanguine, id

est multa co

de ad quam

crassus san

guis sequi so

let.

Tempora:nec quicquam nudis uitalibus obstat
Iam, præter stantes in summis oßibus hastas.

Apostrophe ad Pompeia Quid nunc uesani iaculis, leuibusque sagittis
nos, quos ar Hunc aut tortilibus uibrata phalarica neruis
guit Poëta, Obruat, aut uastli muralia pondera saxy:
quod tantu Hunc aries ferro, ballistaque limine portæ
virum iacu- Summoueat: stat non fragilis pro Casare murus,
lis superari posse arbitri Pompeiumque tenet: iam pectore, non tegit armis.
trarentur.

Ac ueritus credi clypeo, leuique uacasse,
Aut culpa uixisse sua, tot uulnera belli
Solus obit, densamque ferens in pectore syluam,
Iam gradibus seßis in quem cadat, eligit hostem,
Similitudo. Par pelagi monstros. Libycæ sic bellua terræ,
Sic Libycus densis Elephas oppressus ab armis
Omne repercutsum squalenti misile tergo
Frangit, & herentes mota cute discutit hastas.
Viscerata latent penitus, citraque cruentem
Confixæ stant tela feræ: tot facta sagittis,
Tot iaculis, unam non explent uulnera mortem.
Dicit ea procul ecce manu Gortynis arundo
Tenditur in Scœuam, que uoto certior omni
In caput, atque oculi leuum descendit in orbem.
Ille moras ferri, ncrorū & uincula rumpit,
Affixam uellens, oculo pendente sagittam
Intrepidus, telumque suo cum lumine calcat.

Cōparatio. Pannonus haud aliter post iustum sc̄enior ursa,
Cūm iaculum parua Libys amentauit habena,
Se rotat in uulnus: telumque irata receptum
Impetit, & secum fugientem circuit hastam.
Perdiderat uultum rabies: stetit imbre cruento

Informis

Informis facies: letus fragor æthera pulsat
Victorum: maior a uiris è sanguine paruo
Gaudia non faceret conspectum in Cesare uulnus.
Ille tegens alta suppressum mente dolorem,
Mitis, & à uultu penitus uirtute remota,
Parcite, ait, ciues: procul hinc auertite ferrum:
Collatura mea nil sunt iam uulnera mortis:
Non eget ingestis, sed uulnisi pectore telus.
Tollite, & in Magni uiuentem ponite castris:
Hoc uestro prestate duci: sit Scœua relicti
Cesaris exemplum potius quam mortis honeste.

Scœua Pom-
peianis.

**Aulus Pompeianus à Scœua calidè stri-
cto gladio perimitur.**
Credidit infelix simulatis uocibus Aulus:
Nec uidit recto gladium mucrone tenentem:
Membraque captiuipariter latus, & armæ,
Fulmineum medijs exceptit fauibus ensem.
Incaluit uirtus: atque una cede refectus
Soluat, ait, poenas, Scœuam quicunque subactum
Sperauit: pacem gladio si querit ab isto
Magnus, adorato submittat Cesare signa.
An similem uestri segnemque ad fata putasti?
Pompeij uobis minor est, causæq; Senatus,
Quam mihi mortis amor. Simul h.ec effatus, & altus
Cesaræ puluis testatur adesse cohortes.

Dedecus hic belli Magno, crimèque remisit,
Ne solùm totæ fugerent te Scœua catervæ:
Subducto qui Marte ruis:nam sanguine fuso
Vires pugna dabat. Labentem turbas uororum
Excipit, atque humeris defectum imponere gaudet:
Ac uelut inclusum per osso in pectore numen,
Et uiuam magnæ speciem uirtutis adorant:
Telaque confixis certant euellere membris,

Cesaris ad-
uetus hostes
in fugâ con-
uertit.

Cæsar in Cō
mēt. dicit seu
tum Scœua
230. torami-
nibus cōfō-
sum.
Exornāntque deos, ac nudum pectorē Martem
Armis Scœua tuis felix hoc nomine fame,
Si tibi durus Iber, aut si tibi terga dedisset
Cantaber exiguis, aut longis Teutonus armis.
Non tu bellorum spolijs ornare Tonantis
Templa potes, non tu letis ululare triumphis.
Infelix, quanta dominum uirtute paras!

Similitudo
perelegans. Nec magis ac Magnus castrorum parte repulsus,
Intra claustra piger dilato Marte quieuit,
Quām mare lassatur, cūm se tollentibus Euris
Frangentem fluctus scopulum ferit, aut latus alti
Montis adeſt, ferāque sibi parat unda ruinam.
Hinc uicina petens placido castella profundo
Incursu gemini Martis rapit: armāque latē
Spargit, & effuso laxat tentoria campo:
Mutandęq; iuuat permitta licentia terræ.
Sic pleno Padus ore tumens super aggere tutas
Excurrit ripas, & totos concutit agros:
Succubuit si quā tellus, cumulūmque furentem
Vndarum non passaruit, tum flumine toto
Transit, & ignotos aperit sibi gurgite campos:
Ilos terra fugit dominos, his rura colonis
Accedunt donante Pado. Vix prelia Cæsar
Senserat, elatus specula quæ prodidit ignis.
Inuenit impulsos presso iam puluere muros,
Frigidāque ut ueteris deprendit signa ruine.
Accedit pax ipsa loci, mouitque furorem
Pompeiana quies, & uicto Cæsare somnus.
Ire uel in clades properat, dum gaudia turbet.
Torquato ruit inde minax: qui Cæsaris arma
Segnus haud uidit, quām mālo nauta tremente

Cæsaris fa-
cinus.

Omnia Circeæ subducit uela procellæ.

Agmināque interius muro breuiore recepit,
Densius ut parua disponeret arma corona.

Transferat primi Cæsar munimina ualli,
Cum super è totis emisit collibus agmen,
Effuditq; acies obseptum Magnus in hostem.

Non sic Aetneis habitans in uallibus horret
*Enceladum spirante Noto, cūm tota cauernas

Egerit, & torrens in campos defluit Aetna.

Cæsar ut miles glomerato puluere uictus
Ante aciem, cæci trepidus sub nube timoris
Hostibus occurrit fugiens, inq; ipsa pauendo
Fata ruit. totus mitti ciuilibus armis

Vsque uel in pacem potuit crux: ipse furenteis
Dux tenuit gladios: felix, ac libera legum

Roma fores, iurisq; tui. uicisset in illo
Siti Sylla loco. dolet heu semperq; dolabit,

Quod scelerum Cæsar prodest tibi summa tuorum
Cum genero pugnasse pio. Prò tristia fata,

Non Uticæ Libye clades, Hispania Mundæ
Fleasset, & infando pollutus sanguine Nilus

Nobilius Phario gestasset rege cadauer:

Nec iuba Marmaricas nulus presisset arenas,
Pœnorumq; umbras placasset sanguine fuso

Scipio, nec sancto caruisse uita Catone.

Vltimus esse dies potuit tibi Roma malorum:
Exire è medijs potuit Pharsalia fatis.

Descrit aduerso possessam numine sedens
Cæsar, & Emathias lacro petit agmine terras.

Arma secutarum socii. quacunque fugasset,
Tentauere suo comites diuertere Magnum

Pompeius
exercitu edu-
cit.

*Encelado
spirant No-
tum.

Consterna-
tio Cæsaria-
norum.

Exclamatio,
qua vibis de-
plorat amil-
fam liberta-
tein.

Cæsariano-
rum fuga.

Hortatu,

Hortatu, patrias sedes, atque hostie carentem
 Pompeij ad Ausoniam peteret. Nunquam me Cesaris, inquit,
 suos verba. Exemplo reddam patrie, nunquamque uidebit
 Me, nisi dimisso redeuentem milite Roma.
 Hesperiam potui, motu surgente, tenere,
 Si uellem patrijs aciem committere templis,
 Ac medio pugnare foro, dum bella relegem,
 Extremum Scythici transcedam frigoris orbem,
 Ardentisque plaga, uictor tibi Roma quietem.
 Apostrophe. Eripiam, qui, ne premerent te prelia, fugi?
 Ah potius, ne quid bello patiaris in isto,
 Te Cesār putet esse suam. Sic fatus, in ortus
 Pompeius Thessalianum venit.

Topogra-
phia. Thessalianam qua parte diem brumalibus horis
 Attolit Titan, rupes Ossa coērcet.
 Cūm per summa poli Phœbum trahit altior æstas,
 Pelion oponit radij nascentibus umbras.
 At medios ignes cœli, rabidiq; Leonis
 Solstitiale caput nemorosus submovent Othrys.
 Excipit aduersos Zephyros, et Iapyga Pindus,
 Et maturato præciūt uespere lucem.
 Nec metuens imi Boream habitator Olympi
 Lucentem totis ignorat noctibus Arcton.
 Thessali- ea planicies, quondā pa-
 lus fuit ab Hercule ex- hausta. Hos inter montes media qui ualle premuntur,
 Perpetuis quondam latuere paludibus agri,
 Flumina dum campi retinent, nec peruia Tempe
 Dant aditus pelago, stagnumque impletibus unum
 Crescere cursus erat postquam discessit Olympo
 Herculea grauis Ossa manu, subiteq; ruinam

Sensit

sensit aquæ Nereus: melius mansura sub undis
 Emathis equorei regnum Pharsalos Achillis
 Eminet, et prima Rhœtælia littora pinu,
 Que terigit Phylace, Pteleosque, et Dorion ira
 Flebile Pieridum, Trachin, pretiöque nefandæ
 Lampados Herculeis fortis Melibœa* pharetris:
 Atque olim Larissa potens, ubi nobile quondam
 Nunc super Argos arant: ueteres ubi fabula Thebas
 Monstrat Echionias: ubi quondam Pentheos exul,
 Colla, caputque ferens supremo tradidit igni,
 Questa quod hoc solum natu rapuisse Agave.
 Ergo abrupta palus multos discessit in annis.
 Purus in occasus, parui sed gurgitis, Aeas
 Ionio fluit inde mari, nec fortior undis
 Labitur auctæ pater Isidis: et tuus, Oeneu,
 Penè gener crassis oblitus Echinadas undis:
 Et Meleagrum maculatus sanguine Nessi
 Euenos Calydonia secat: ferit amne citato
 Maliacas Sperchios aquas: et flumine puro
 Irrigat Amphrytos famulantis pascua Phobi:
 Quique nec humentes nebulas, nec rore madentem
 Aëra, nec tenues uento suspirat Anauros.
 Et quisquis pelago per se non cognitus amnis
 Peneo donauit aquas: et gurgite rapto

Apidanos: nunquamque celer, nisi mistus, Enipeus.
 Accipit Asopos cursus, *Phoenixq; Melasque
 Solus in alterius nomen cū uenerit undæ,
 Defendit Titaresus aquas, lapsusq; superne
 Gurgite Penei pro siccis utitur aruis.
 Hunc fama est Stygijs manare paludibus annem,
 Et capit is memorem, fluuij contagia uilis

Pharsalos,
 Thessaliz
 oppidum.
 *Dotion
 *Sagittis

Thessaliz
 fluminz.

*Penis

Nolle

Nolle pati, superumque sibi seruare timorem.
 Ut primum emis̄is patuerunt amnibus arua,
 Pinguis Bœbicio discebit uomere fulcus:
 Mox Lelegum dextra pressum descendit aratum,
 Aeolid.e, Dolopēsque solum fregere coloni,
 Et Magnetes equis, Minyæ gens cognita remis.
 Illic semiferos Ixionid. is Centauros
 Fœta Pelethronijs nubes effudit in antris:
 Aspera te Pholoës frangentem Moniche saxa,
 Teq; sub Acteao torquentem uertice uisus:
 Rhoete ferox, quas uix Boreas inueteret, ornos:
 Hoffes & Alcide magni Pholetq; per amnem
 Improbœ Lerneas uictor passure sagittas:
 Teq; senex Chiron gelido qui sidere fulgens
 Impetis Aemonio maiorem Scorpion arcu.
 Hac tellure feri micuerunt semina Martis.
 Primus ab equore percussus cuspide saxis

Primi The. Thessalicus sonipes bellis fer alibus omen
 sali pugnam Exiluit, primus chalybem, frenosque momordit,
 equestre in Spuma u'que nouis Lapithe domitoris habenis,
 uenerunt. Prima fretum scandens Pagaseo littore pinus,
 Iason pri- Terrenum ignotas hominem proiecit in undas.
 mus Pegasæa nauis vectus Primus Thessalicae rector telluris Itonos
 est. Informam calide percussit pondera masse,
 Thessali pri- Fudit & argentum flammis, aurumque moneta
 mi effossis terra. visce. Fregit, & immensis coxit fornacibus æra.
 ribus ac mi- Illic (quod populos scelerata impedit in arma)
 neribus, au- Diversitas numerare datum est: hinc maxima serpens
 rea & argen- Descendit Python, Cyrrhaque fluxit in antra:
 tera munis- Vnde & Thessalice uenient ad Pythia laurus.
 mata cude- Impius hinc prolem superis immisit Alocus,

Inseruit

Inseruit celsis prop̄ se cum Pelion astris,
 Sideribusque uias incumbens abstulit Ossa.

Hac ubi damnata fatis tellure locarunt
 Castra duces, cunctos bell'i præsaga futuri
 Mens agitat: summique graueni discriminis horam
 Aduentare palam est. propius iam fati moueri
 Degeneres trepidant animi, peior aque uersant.
 Ad dubios pauci præsumpto robore casus
 Spemque metumque ferunt. Turbae sed mistus inertii
 Sextus erat, Magno proles indigna parente,
 Qui mox Scyllais exul grassis in undis,
 Polluit æquoreos Siculus pirata triumphos.
 Qui stimulante metu fati prænoscere cursus,
 Impatiensque more, uentur isque omnibus æger.
 Non tripodas Deli, non Pythia consulit antra,
 Nec quæsi libet, primit quid frugibus altrix
 Ore Iouis Dodona sonet, quis noscere fibra
 Fatu queat, quis prodat aues, quis fulgura coeli
 Seruet, & Assyria scrutetur sidera cura,
 Aut siquid tacitum sed fas erat, ille supernis
 *Detestanda deis seuorum arcana Magorum

Nouerat, & tristeis sacris fer alibus aras,
 Umbrarum, Ditisque fidem: miserisque liquebat
 Scire parum Superos uanum, seuimque furorem
 Adiuuat ipse locus, uicinaque mœnia castris
 Aemonidum, facti quas nulla licentia monstri
 Transferat, quarum, quicquid non creditur, ars est.

Thessala quintiam tellus herbæisque nocenteis
 Rupibus ingenuit, sensu aque saxa canentes
 Arcanum ferale Magos ibi plurima surgunt
 Vim factura deis & terris hospita Colchis

Sext. Pom-
peius.

*Detestata

Thessalia
 herbas vene-
 ficio accom-
 modas pro-
 fetti.

Legit